

IZVJEŠĆE

o izradi probne standardizirane Ocjene stanja i osnovnih pitanja koja se trebaju urediti nacrtom propisa te posljedica koje će donošenjem propisa proisteći (u svrhu unaprjeđenja postupka analize učinaka zakona te osiguranja veće učinkovitosti i kvalitete zakona)

1. Uvodno

Na sjednici održanoj 23. travnja 2004. godine Vlada Republike Hrvatske zadužila je Zaključkom tijela državne uprave za izradu probne Ocjene stanja i osnovnih pitanja koja se trebaju urediti propisom te posljedica koje će donošenjem propisa proisteći (dalje: Ocjena) prema standardiziranom Obrascu za izradu ocjene stanja i osnovnih pitanja koja se trebaju urediti nacrtom propisa te posljedica koje će donošenjem propisa proisteći (dalje: Obrazac) i pripadajućim Metodološkim uputama za šest (6) odabranih nacrtu zakona iz 2004. godine. Uvođenje probne standardizirane Ocjene imalo je za cilj unaprjeđenje postupka analize učinaka zakona te osiguranje veće učinkovitosti i kvalitete zakona. Sama Ocjena i pripadajući Obrazac temelje se na članku 132. Poslovnika Hrvatskog Sabora.

Istim Zaključkom Ministarstvo europskih integracija zaduženo je da o provedbi probne standardizirane Ocjene podnese izvješće Vladi Republike Hrvatske u prosincu 2004. godine. Ministarstvo europskih integracija također je zaduženo pripremiti i provesti obrazovne aktivnosti za nositelje provedbe pilot projekta probne standardizirane Ocjene. U tu svrhu održani su seminar i radionica na kojima je dodatno pojašnjen postupak ispunjavanja Obrasca i ponuđena daljnja pomoć pri provedbi projekta te je u listopadu organizirana studijska posjeta britanskim institucijama zaduženim za analizu učinaka zakonodavstva

Za sudjelovanje u pilot-projektu odabrani su slijedeći nacrti zakona, s pripadajućim nosiocima izrade:

- Zakon o osiguranju štednih uloga (Ministarstvo financija)
- Zakon o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva)
- Zakon o javnim nabavama (Ured za javnu nabavu)
- Zakon o morskome ribarstvu (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva)

Od šest zakonskih prijedloga obuhvaćenih pilot projektom uvođenja analize učinaka, za četiri je izrađena i analiza učinaka prema Obrascu i njemu pripadajućim Metodološkim uputama. Za jedan od navedenih zakonskih prijedloga, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša, aktivnosti na izradi su praktički obustavljene do daljnjega uslijed odgode donošenja Zakona za 2006. godinu, dok se za jedan, Zakon o javnim nabavama, očekuje izrada Ocjene i dostava MEI.

2. Analiza rezultata provedbe pilot – projekta i preporuke

Tijekom provedbe pilot – projekta utvrđeno je kako ne postoje značajniji problemi pri ispunjavanju Obrasca, ukoliko se prate Metodološke upute. Standardizirana Ocjena uvelike pridonosi preglednosti i pojašnjava sadržaj prijedloga zakonskog teksta. Zbog zadanih rokova

u ovom je trenutku nemoguće procijeniti u kolikoj će mjeri izrada analize učinaka pridonijeti učinkovitijoj provedbi usvojenih zakona, ali je nedvojbeno utvrđeno kako u tijelima državne uprave postoji dovoljna osposobljenost za pojačanu prethodnu analizu učinaka zakona i ostalih propisa.

Kao potencijalni problem pri uvođenju Ocjene kao sastavnog i standardiziranog dijela zakonodavnog postupka u Republici Hrvatskoj prepoznat je slijedeći:

U predloženom konceptu isti državni službenici koji su zaduženi za izradu nacrtu prijedloga zakona zaduženi su i za izradu Ocjene stanja i osnovnih pitanja koja se trebaju urediti propisom te posljedica koje će donošenjem propisa proisteći, i to usporedno s izradom nacrtu prijedloga propisa. Ovime se otvara mogućnost da subjektivnom procjenom Ocjena samo potvrđuje nakane predlagatelja, bez uzimanja u obzir alternativnih mogućnosti za rješavanje određenog problema i svih posljedica koje će primjenom propisa proisteći. Međutim, držimo da je odredbama, sadržanim u Prijedlogu Poslovnika o izmjenama i dopunama Poslovnika Vlade Republike Hrvatske, kojima se predlaže da se, prije podnošenja prijedloga Vladi Republike Hrvatske, obvezno relevantnim i nadležnim Ministarstvima dostave na mišljenje Iskazi o procjenama financijskog, socijalnog, ekološkog i učinka na tržišno natjecanje i državne potpore, u najvećoj mjeri izbjegava mogućnost nastajanja navedenog problema.

Usporedno s provedbom pilot – projekta, Središnji državni ured za Upravu radio je na pripremama navedenog Prijedloga Poslovnika o izmjenama i dopunama Poslovnika Vlade Republike Hrvatske (dalje: Poslovnik), a u kojem se predviđa uvođenje analize različitih učinaka s potrebnim kontrolnim mehanizmima u pojedinim resornim ministarstvima. Prilikom izrade Izvješća o provedbi pilot – projekta Ministarstva europskih integracija, a prije usvajanja Poslovnika izvršene su konzultacije između predstavnika Ministarstva europskih integracija i Središnjeg državnog ureda za upravu u kojima je zaključeno kako predložena rješenja u Poslovniku u potpunosti odgovaraju potrebama postupka analize učinaka zakona i ostalih propisa u Republici Hrvatskoj, a i prilagođena su trenutnim mogućnostima sustava državne uprave. Nadalje, predložena rješenja u velikoj mjeri onemogućavaju nastajanje potencijalnih problema čija je mogućnost prepoznata tijekom provedbe pilot – projekta.

Prilozi:

- Ocjene stanja i osnovnih pitanja koja se trebaju urediti nacrtom propisa te posljedica koje će donošenjem propisa proisteći za slijedeće nacrtu prijedloga zakona:
 - Nacrt prijedloga zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom
 - Nacrt prijedloga zakona o morskom ribarstvu
 - Nacrt prijedloga zakona o osiguranju depozita
 - Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o poticanju ulaganja

Slijedom navedenoga u Izvješću, predlaže se Vladi Republike Hrvatske da donese Zaključak koji dostavljamo u prilogu.